

Kokonaisvaltaista tilanpitoa - kannattavasti eteenpäin

Reijo Käki
www.reijokaki.com

1. PÄIVÄ

I Voitto ja arvopohjainen päätöksenteko?

II Kassavirta ja katetuotto

III Heikot lenkit

IV Marginaalituottavuus

V Arvopohjainen johtaminen käytännössä

Kysymyksiä

- Antaako kannattavuuskerroin oikean lähtökohdan arvioida maatalan toimintaa?
- Kannattavuuskirjanpidon mukaan vain harva maatila on kannattava?
- Antavatko edellisen vuoden katelaskelmat oikean tiedon päätöksen tekoon?
- Katsotaanko suunnittelussa taaksepäin vai eteenpäin?

Talouden peruslaskelmat

- **Tuloslaskelma**
 - Osoittaa potentiaalisen kassavirran
- **Kassavirtalaskelma**
 - Osoittaa yrityksen todellisen kassavirran
- **Tase**
 - Tase kertoo rahamäärän, joka ollaan velkaa tai saamassa.

Kassavirta

- Kassavirta näyttää yrityksen todelliset maksusuoritukset sekä -pyynnöt valitulta ajanjaksolta.
- Kaikki raha, joka virtaa kassaan ja kassasta.

Tuloslaskelma

- Kertoo yrityksen
 - Tuotot
 - Myynnin kulut
 - Korot
 - Verot
- **Ei kerro liiketoiminnan kassavirtaa**

Tase

- Kertoo liiketoiminnan
 - varat ja velat
 - Rahavarat kauden alussa ja lopussa
- **Ei liiketoiminnan yksityiskohtaista kassavirtaa**

Esimerkki

- Tuloslaskelma osoittaa 100 000 € myyntiä
- Taseessa on myyntisaamisia 30 000 €
- Kassavirta osoittaa, että rahaa on tilille tullut 70 000 €

- **Tuloslaskelma = kassavirta + tase**

Kassavirtalaskelma

- Kassavirtalaskelma kertoo yrityksen kassavirran
- Kassavirta jakautuu kolmeen osaan
 - operatiivinen / liiketoiminnan kassavirta
 - investointien kassavirta
 - rahoituksen kassavirta
- **Kassavirtalaskelman avulla yritys voi selvittää, mihin sen pitää varautua.**

Kassavirtalaskelma

- Kassavirtalaskelma kertoo todellisen kassavirran = ”tilitapahtumat”
 - Maksetut myyntituotot
 - Maksetut liiketoiminnan kulut
 - Maksetut investoinnit
 - Saadut ja maksetut rahoituserät

**Maatila – muu yritystoiminta – työsuhteet –
yksityistalous - sijoitustoiminta**

Kassavirtabudjetointi

- Maatilalla laskelma kannattaa tehdä kuukausitasolla
- Yksinkertainen tapa on eriyttää maatalouden, yksityistalouden ja yritystoiminnan rahaliikenne omille tileille.
- Laskelma kannattaa tehdä kaikkia hallinnassa olevia tulo- ja menoeriä koskevaksi.

Kassavirtabudjetointi

- Edellisten vuosien tiliotteiden pohjalta tehdään arvio tulevalle vuodelle tilikohtaisesti.
- Ajallisesti ja määrällisesti tiedossa olevat säännölliset tulot ja ”kiinteät” menot kirjataan ensin omalle riville.
- Muuttuvat kulut, joiden määrään ja ajankohtaan voi viljelijä itse vaikuttaa kirjataan omalle riville.
- Kirjanpidon pääkirjasta voi tarkistaa, että kaikki tulot ja menot tulee kirjattua.

Kassavirtabudjetointi

- Tilisiirrot eritilien välillä on kirjattava näkyviin, jotta tiliote ja budjetti olisivat yhtenevät.
- Pankista saatavasta tiliotteesta näkee sitten kuinka hyvin on pysynyt suunnitelmassa.
- Budjettia seurataan kuukausittain ja korjataan toteutuman mukaiseksi.
- Muuttuvien kustannusten ja tulojen suunnitelmallisella toteutuksella

-> varmistetaan maksuvalmius!

Kotitehtävä

- Kassavirtabudjetti vuodelle 2013
 - Käytä pohjana 2012 tiliotteen ja kirjanpidon pääkirjan tietoja
 - Erittele käytössä olevien tilien mukaisesti
 - Maatalous
 - Yksityistalous ja palkkatulot
 - Yritystoiminta
 - Korkotili

2. Katetuotto

- Liikevaihdon ja muuttuvien kustannusten erotus katetuottolaskennassa.
- Käytetään vertailtaessa erikasvien viljelyn kannattavuutta.
- Toimii niin kauan kun kiinteät kustannukset eivät muutu.
- Yhden kasvin, vuoden tarkastelun lisäksi pitää ottaa huomioon myös pitkäaikaiset vaikutukset.

Katetuottolaskelma

- Tehdään yleensä jälkeen päin.
 - Mitä tulos silloin kertoo?
- Pitäisikö tehdä etukäteen päätöksen teon pohjaksi?
- **Tuotantoa suunniteltaessa pitää simuloida erilaisia muuttuvia tekijöitä, jotta saadaan ymmärrys tuloksen vaihteluvälistä ja todennäköisestä tuloksesta.**